

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/140/140/98

OPINIE O SYSTEMIE PODATKOWYM

KOMUNIKAT Z SETNEGO BADANIA AKTUALNYCH PROBLEMÓW KRAJU

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK '98

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ Większość ankietowanych (77%) sądzi, że w rozliczeniach podatku od dochodów osobistych powinna obowiązywać zasada progresji podatkowej. Zwolennicy podatku liniowego stanowią 17% ogółu badanych, a 6% respondentów nie ma wyrobionego zdania w tej sprawie.

- ◆ Prawie dwie trzecie ankietowanych (65%) uważa, że podatki powinny być trochę niższe, ale bez ulg i odpisów. Niemal co piąty respondent (19%) zaakceptowałby trochę wyższe podatki, ale za to z większą możliwością odpisów.

- ◆ Mimo dużego poparcia dla likwidacji wszelkich ulg i odpisów podatkowych, znaczną społeczną akceptację zyskał pogląd, aby podatki osób podobnie zarabiających były różne - w zależności od liczby dzieci i innych utrzymywanych członków rodziny (65%).

Od początku wprowadzenia ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązywała skala progresywna, istniała też możliwość korzystania z różnego rodzaju ulg i odpisów. Każdy rząd i każda koalicja parlamentarna zmieniały i „doskonalily” przepisy podatkowe. Pod koniec sierpnia Ministerstwo Finansów przedstawiło propozycje zmian w systemie podatkowym. Publikacja „Białej księgi podatków” wywołała burzliwą i ostrą dyskusję wśród ekonomistów, elit politycznych, a także wewnątrz koalicji rządowej. Żadne ugrupowanie parlamentarne, z wyjątkiem Unii Wolności, nie poparło wprost propozycji zawartych w tym dokumencie, chociaż wszystkie ważniejsze siły polityczne potwierdziły konieczność poważnych zmian w systemie podatkowym, prowadzących do jego uproszczenia i zwiększenia motywacji do pracy.

W czasie realizacji sondażu¹ trwała debata podatkowa, a koalicyjne uzgodnienia dotyczące wprowadzenia rozwiązań prorodzinnych i pozostawienia niektórych ulg miały dopiero nastąpić. Przedstawione wyniki badań są więc zapisem opinii z okresu burzliwej i szeroko komentowanej w mediach debaty dotyczącej zasad opodatkowania dochodów od osób fizycznych, propozycji zawartych w „Białej księdze podatków” oraz społecznych skutków wprowadzenia reformy podatkowej. Trzeba jednak podkreślić, iż badane poglądy nie odnosiły się bezpośrednio do „Białej księgi”.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (100) przeprowadzono w dniach 17-22 września ‘98 na 1126-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

PODATEK PROGRESYWNY CZY LINIOWY?

W przeciwieństwie do progresywności opodatkowania dochodów osobistych, do której Polacy zdążyli już przywyknąć, zasada podatku liniowego nie była szeroko znana polskiemu podatnikowi. Można więc założyć, że opinie o podatkach i poparcie dla jednej z form opodatkowania dopiero się kształtują. Mimo to poglądy dotyczące zasad opodatkowania są stabilne. Obecnie - podobnie jak w maju br. - zdecydowanie więcej osób opowiada się za podatkiem progresywnym niż liniowym. Ich odsetki są przy tym identyczne w obu pomiarach. Można przypuszczać, że progresywność opodatkowania, zgodnie z którą bogaci płacą wyższe podatki, a biedni - niższe, zaspokaja poczucie sprawiedliwości społecznej.

Zasadę progresji akceptuje 77% ogółu badanych - większość przedstawicieli wszystkich grup społecznych, a także respondentów osiągających najwyższe dochody (57%) i dobrze oceniających własne warunki materialne (63%). Zyskuje ona aprobatę przede wszystkim wśród osób starszych, niżej wykształconych, gorzej sytuowanych.

Tabela 1

w procentach

Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pana(i) poglądom?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	V '98	IX '98
Podatki każdego powinny stanowić taki sam procent (część) jego dochodów - niezależnie od tego, ile ktoś zarabia i jaka jest jego sytuacja rodzinna	17	17
Podatki kogoś, kto więcej zarabia, powinny stanowić większy procent (część) jego dochodów, a podatki kogoś, kto mniej zarabia, powinny stanowić mniejszy procent (część) jego dochodów - niezależnie od tego, jaka jest sytuacja rodzinna tych ludzi	77	77
Trudno powiedzieć	6	6

Zasadę liniowości opodatkowania aprobuje 17% ogółu badanych, jednak w niektórych grupach poziom akceptacji sięga 42%. Zwolennikami podatku liniowego są przede wszystkim osoby o wysokim statusie społecznym i ekonomicznym. Za liniowością opowiada się dwie piąte ankietowanych z wyższym wykształceniem (41%), przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz prywatnych przedsiębiorców (po 42%), blisko dwie piąte badanych osiągających najwyższe dochody (38%) i co trzeci respondent dobrze oceniający swoją

sytuację materialną (33%). W porównaniu z danymi z maja br. poparcie dla zasady liniowości wzrosło wśród osób osiągających najwyższe dochody oraz badanych pozytywnie oceniających kondycję materialną własnego gospodarstwa domowego (odpowiednio o 15 i 10 punktów).

Ta zasada ma najwięcej zwolenników wśród podatników rozliczających się z dochodów osobistych za rok '97 według najwyższej stawki podatkowej, a także wśród osób, które w minionym roku podatkowym rozliczały się według progu 32%. Za podatkiem liniowym opowiada się 37% tej kategorii podatników. Jednak zbyt małe liczebności respondentów rozliczających się według stawek 32% i 44% nakazują zachowanie ostrożności przy wnioskowaniu².

Poglądy polityczne ankietowanych nie różnicują ich opinii o podatkach. Natomiast wyborcy UW, mimo że przeważają wśród nich zwolennicy progresji podatkowej, częściej niż potencjalne elektoraty innych partii i ugrupowań opowiadają się za podatkiem liniowym³. W miarę upływu czasu i toczącej się debaty nad zmianami w systemie podatkowym poparcie dla podatku liniowego znacznie wzrosło w elektoracie UW, natomiast zmalało - wśród zwolenników PSL.

Tabela 2 w procentach

Elektoraty partyjne	Deklarowane poparcie dla:					
	podatku liniowego		podatku progresywnego		Trudno powiedzieć	
	V '98	IX '98	V '98	IX '98	V '98	IX '98
AWS	15	15	82	81	3	4
UW	27	43	69	56	4	1
SLD	17	20	78	77	5	3
UP	12	12	81	84	7	5
PSL	17	9	74	84	9	7
ROP*	-	10	-	90	-	-
Niezdecydowani	-	7	-	82	-	11
Deklarujący absencję w przyszłych wyborach parlamentarnych	-	14	-	77	-	9
* Ze względu na niewielką liczebność zwolenników tej partii, uzyskane wyniki należy traktować z dużą ostrożnością.						

² V Cramera=0,16314.

³ V Cramera =0,19563.

Przypomnijmy, że w projekcie zmian podatkowych wprowadzeniu docelowo podatku dochodowego w wysokości 22% miało towarzyszyć podwyższenie kwoty dochodu wolnej od opodatkowania i jednocześnie zlikwidowanie niemal wszystkich obecnie obowiązujących ulg. Idea likwidacji ulg i odpisów podatkowych już w przeszłości zyskała społeczną aprobatę i w kwietniu br. utrzymywała się na poziomie z roku '97 (ponad 70%). Kiedy jednak okazało się, że zniesienie ulg podatkowych stało się realne, poparcie dla tej idei, jakkolwiek nadal bardzo duże, w ciągu kilku miesięcy br. zmalało o 9 punktów procentowych. Można to odczytywać jako konsekwencję toczącej się publicznie debaty dotyczącej likwidacji ulg, zwłaszcza że według danych CBOS z kwietnia br. ponad połowa (57%) podatników rozliczając się z fiskusem za rok '97 korzystała z różnego rodzaju ulg i odpisów, w tym 17% wykorzystało co najmniej trzy spośród możliwych sposobów obniżenia odprowadzanych do budżetu państwa kwot podatkowych⁴. Jednocześnie niemal dwukrotnie wzrosła akceptacja wyższych stawek podatkowych, ale za to z możliwością korzystania z ulg.

Tabela 3

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, podatki dochodowe powinny być:	Wskazania respondentów według terminów badań		
	IV '97	IV '98	IX '98
- trochę niższe, ale bez ulg i odpisów	72	74	65
- trochę wyższe, ale za to z większą możliwością odpisów	12	10	19
Trudno powiedzieć	16	16	16

Likwidację ulg i odpisów w większym niż inni stopniu akceptują przede wszystkim osoby wykształcone, dobrze zarabiające i dobrze sytuowane. To rozwiązanie aprobują zarówno ci, którzy opowiadają się za podatkiem liniowym, jak i progresywnym.

---

⁴ Por. komunikat CBOS „Rozliczenia podatkowe '97”, maj '98.

Tabela 4

w procentach

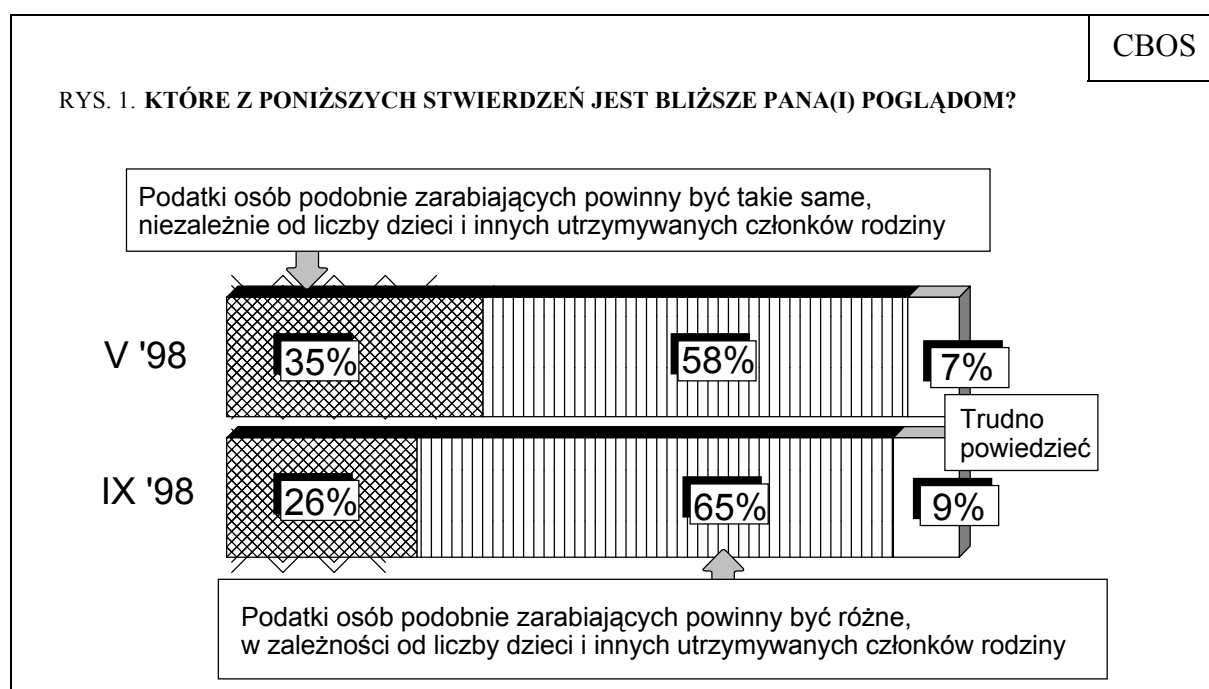
Zwolennicy podatku:	Czy, Pana(i) zdaniem, podatki dochodowe powinny być:		
	trochę niższe, ale bez ulg i odpisów	trochę wyższe, ale za to z większą możliwością odpisów	Trudno powiedzieć
- liniowego	73	15	12
- progresywnego	65	21	14
Trudno powiedzieć	44	15	41

V Cramer=0,13633

Z danych zawartych w tabeli wynika, że największe społeczne poparcie zyskałby system podatkowy bez ulg i odpisów, w którym stawki podatkowe byłyby niższe i zróżnicowane w zależności od dochodów.

Z ULGĄ RODZINNĄ CZY BEZ?

Ważny nurt w debacie podatkowej dotyczył wprowadzenia rozwiązań prorodzinnych. Argumenty polityków i związkowców na rzecz tzw. prorodzinności podatków spotykają się z poparciem społecznym.

W ciągu kilku ostatnich miesięcy wzrosła akceptacja różnicowania podatników ze względu na ich sytuację rodzinną. Obecnie dwie trzecie ankietowanych (65%) aprobują opinię, aby liczbę dzieci uznać za podstawę różnicowania wysokości płaconych podatków dochodowych. Ulga rodzinna zyskuje nieco większe poparcie wśród ankietowanych niżej wykształconych i znajdujących się w najgorszej sytuacji materialnej, ale uwzględnienie sytuacji rodzinnej przy naliczaniu podatków akceptuje także połowa osób osiągających dochody powyżej 799 zł *per capita* (51%) oraz ponad połowa pozytywnie oceniających sytuację materialną swoich gospodarstw domowych (54%).

Wprowadzenie prorodzinnych rozwiązań podatkowych akceptuje większość ankietowanych, bez względu na deklarowane poglądy polityczne. Największymi zwolennikami tzw. ulgi rodzinnej są potencjalni wyborcy AWS oraz Unii Pracy (po 76%).

Co czwarty (26%) respondent uznaje równość wszystkich wobec fiskusa, bez względu na osobistą sytuację rodzinną podatników. Poparcie dla koncepcji równości podatników jest tym większe, im wyższe wykształcenie badanych. Również im lepsza sytuacja finansowa ankietowanych, tym częściej są oni przeciwni zasadności uwzględniania sytuacji rodzinnej przy naliczaniu podatku dochodowego.

Tabela 5

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, podatki dochodowe powinny być:	Zwolennicy tzw. ulgi rodzinnej	Przeciwnicy tzw. ulgi rodzinnej	Trudno powiedzieć
- trochę niższe, ale bez ulg i odpisów	65	28	7
- trochę wyższe, ale za to z większą możliwością odpisów	72	25	3
Trudno powiedzieć	54	21	25

V Cramera=0,17505

Prorodzinne rozwiązania podatkowe akceptuje także większość (65%) respondentów, którzy generalnie popierają zniesienie wszelkich ulg. Najwidoczniej w świadomości społecznej wprowadzenie tzw. prorodzinności podatków nie pozostaje w sprzeczności z akceptacją likwidacji ulg i odpisów podatkowych.

OPINIE O SKUTKACH WPROWADZENIA ZMIAN W SYSTEMIE PODATKOWYM

W „Białej księdze podatków” Leszek Balcerowicz zaproponował wprowadzenie docelowo jednej stawki podatkowej dla wszystkich w wysokości 22%. Wiązałoby się to z likwidacją niemal wszystkich obowiązujących ulg podatkowych, jednocześnie zaś z podwojeniem kwoty wolnej od opodatkowania. Trzeba zaznaczyć, że sondaż został zrealizowany przed podaniem przez rząd informacji, iż w przyszłym roku podatki zapłacimy według takich samych stawek jak w tym roku i że zostanie zachowana większość dotychczasowych ulg podatkowych.

Tabela 6

w procentach

Istnieje projekt zmian w systemie podatkowym, według którego zostaną zniesione ulgi i odpisy podatkowe, znacznie zwiększona będzie kwota wolna od opodatkowania i w 1999 roku będą obowiązywały dwa progi podatkowe - 22% i 32%, potem zaś tylko jeden próg - 22%. Jak Pan(i) sądzi, czy ten system podatkowy					
będzie korzystny czy też niekorzystny dla:	Zdecydowanie korzystny	Raczej korzystny	Raczej niekorzystny	Zdecydowanie niekorzystny	Trudno powiedzieć
- osób najuboższych	4	13	28	38	18
- osób średnio zamożnych	3	27	34	15	21
- osób najzamożniejszych	58	18	5	2	17
- rodzin wielodzietnych	2	8	35	30	25
- rozwoju polskiej gospodarki	12	25	13	6	45
- ludzi takich jak Pan(i)	3	14	29	29	25

Warto zwrócić uwagę na znaczne odsetki respondentów deklarujących brak wyrobionego zdania o efektach proponowanych zmian w systemie podatkowym. Nakazuje to ostrożność w formułowaniu wniosków i ogranicza możliwość analizy społecznych różnicowań opinii. Jednocześnie należy zaznaczyć, że wśród tych, którzy mają sprecyzowany pogląd na ten temat, przeważają opinie, że taki system podatkowy byłby korzystny przede wszystkim dla osób najzamożniejszych, a także dla rozwoju polskiej gospodarki (odpowiednio 92% i 67% mających wyrobione zdanie). Wyraźnie nie przebił się do świadomości społecznej argument, że podwyższenie kwoty dochodu wolnej od opodatkowania - mimo podwyższenia najniższej stawki PIT - zmniejszyłoby obciążenie podatników o niskich i średnich dochodach.

★

★

★

Większość ankietowanych akceptuje zasadę progresji podatkowej, choć dużą społeczną aprobatę zyskałoby obniżenie stawek podatkowych, przy jednoczesnej rezygnacji z ulg i odpisów. Społeczna zgoda na likwidację ulg podatkowych nie wyklucza akceptacji wprowadzenia rozwiązań prorodzinnych, które różnicowałyby podatników w zależności od liczby dzieci i innych utrzymywanych członków rodziny. Można stąd wnosić, że istnieje społeczne poparcie dla takiego systemu, w którym stawki podatkowe zależałyby od wysokości dochodów i sytuacji rodzinnej podatników, ale były niezależne od ponoszonych wydatków upoważniających do korzystania z ulg i odpisów.

Opracowała
Macieja FALKOWSKA

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pana(i) poglądom?
 1 - Podatki każdego powinny stanowić taki sam procent (część) jego dochodów - niezależnie od tego, ile ktoś zarabia i jaka jest jego sytuacja rodzinna; 2 - Podatki kogos, kto więcej zarabia, powinny stanowić większy procent (część) jego dochodów, a podatki kogos, kto mniej zarabia, powinny stanowić mniejszy procent (część) jego dochodów - niezależnie od tego, jaka jest sytuacja rodzinna tych ludzi

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	77	6	1126
Płeć				
Mężczyźni	20	73	7	534
Kobiety	14	81	5	592
Wiek				
18-24 lat	19	75	6	161
25-34	25	71	4	198
35-44	16	79	4	221
45-54	18	78	4	226
55-64	13	80	7	139
65 lat i więcej	8	81	11	182
Miejsce zamieszkania				
Wies	12	80	9	420
Miasto do 20 tys.	15	82	3	119
od 21 do 100 tys.	19	78	3	221
101-500 tys.	23	74	3	225
501 tys. i więcej mieszk.	21	71	9	141
Region				
Północny	23	75	1	118
Zachodni	19	74	8	128
Środkowozachodni	14	83	4	182
Środkowy	19	70	11	202
Wschodni	12	81	7	136
Południowo-wschodni	13	81	6	162
Południowo-zachodni	19	78	3	197
Wykształcenie				
Podstawowe	11	80	10	345
Zasadnicze zawodowe	13	82	5	289
Średnie	18	77	4	388
Wyższe	41	57	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	42	55	2	87
Prac. umysł. niż. szczebla	16	80	3	122
Pracownicy fiz. - umysł.	18	76	6	68
Robotnicy wykwalifikowani	15	82	3	115
Robotnicy niewykwalifik.	17	80	4	61
Rolnicy	13	77	10	67
Pracujący na własny rach.	42	58	0	50
Bierni zawodowo				
Renciści	11	75	13	162
Emeryci	10	82	7	213
Uczniowie i studenci	20	74	6	67
Bezrobotni	9	88	3	88
Gospodynie domowe i inni	7	87	5	45
Pracuje w:				
sferze budżetowej	16	83	1	131
sekt. państw., publicznym	17	77	6	111
sp. właśc. pryw. i państwa	23	75	2	90
sekt. pryw. poza rolnict.	30	67	3	192
prywatnym gosp. rolnym	14	79	7	51
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	11	83	5	206
276 - 399	13	82	6	171
400 - 549	14	80	6	246
550 - 799	17	80	3	165
Powyżej 799 zł	38	57	5	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	10	83	7	341
Średnie	12	82	6	492
Dobre	33	63	4	292
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	18	72	10	65
Raz w tygodniu	12	82	6	584
Kilka razy w miesiącu	19	75	6	168
Kilka razy w roku	24	72	4	196
W ogóle nie uczestniczy	25	69	6	113
Poglądy polityczne				
Lewica	18	78	3	262
Centrum	21	75	4	321
Prawica	18	78	4	309
Trudno powiedzieć	8	79	14	230

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, podatki dochodowe powinny być:
1 - trochę niższe, ale bez ulg i odpisów; 2 - trochę wyższe,
ale za to z większą możliwością odpisów

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	65	19	15	1126
Płeć				
Mężczyźni	66	21	13	534
Kobiety	65	18	17	592
Wiek				
18-24 lat	56	27	17	161
25-34	65	25	10	198
35-44	67	23	10	221
45-54	75	11	13	226
55-64	65	18	17	139
65 lat i więcej	59	13	28	182
Miejsce zamieszkania				
Wieś	62	19	19	420
Miasto do 20 tys.	75	16	9	119
od 21 do 100 tys.	68	17	15	221
101-500 tys.	66	20	15	225
501 tys. i więcej mieszk.	62	25	13	141
Region				
Północny	67	23	10	118
Zachodni	73	14	13	128
Środkowo-zachodni	68	15	17	182
Środkowy	62	22	16	202
Wschodni	60	17	22	136
Południowo-wschodni	64	21	14	162
Południowo-zachodni	65	21	15	197
Wykształcenie				
Podstawowe	62	15	23	345
Zasadnicze zawodowe	67	20	13	289
Średnie	64	24	11	388
Wyższe	75	13	12	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	74	17	9	87
Prac.umysł.niż.szczebła	67	22	10	122
Pracownicy fiz.- umysł.	67	24	9	68
Robotnicy wykwalifikowani	66	22	12	115
Robotnicy niewykwalifik.	74	22	4	61
Rolnicy	62	22	17	47
Pracujący na własny rach.	77	19	4	50
Bierni zawodowo				
Renciści	60	11	28	162
Emeryci	65	14	21	213
Uczniowie i studenci	53	26	21	67
Bezrobotni	66	27	7	88
Gospodynie domowe i inni	55	26	19	45
Pracuje w:				
sferze budżetowej	71	16	13	131
sekt. państw. publicznym	68	17	14	111
sp. własc. pryw. i państwa	62	33	5	90
sekt. pryw. poza rolnict.	74	20	5	192
prywatnym gosp. rolnym	68	17	15	51
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	62	26	12	206
276 - 399	65	21	14	171
400 - 549	66	19	15	246
550 - 799	72	12	16	165
Powyżej 799 zł	71	24	5	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	67	16	17	341
Średnie	65	19	16	492
Dobre	63	24	13	292
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	26	22	65
Raz w tygodniu	64	20	15	584
Kilka razy w miesiącu	72	15	14	168
Kilka razy w roku	69	18	13	196
W ogóle nie uczestniczy	61	20	19	113
Poglądy polityczne				
Lewica	70	19	11	262
Centrum	69	20	11	321
Prawica	68	19	13	309
Trudno powiedzieć	50	19	31	230

Tabela 3. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pana(i) poglądom?
 1 - Podatki osób podobnie zarabiających powinny być takie same,
 niezależnie od liczby dzieci i innych utrzymywanych członków rodziny;
 2 - Podatki osób podobnie zarabiających powinny być różne, w zależności
 od liczby dzieci i innych utrzymywanych członków rodziny

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	65	9	1125
Płeć				
Mężczyźni	30	63	7	534
Kobiety	23	66	11	591
Wiek				
18-24 lat	21	74	5	161
25-34	31	63	6	198
35-44	31	61	8	221
45-54	33	62	6	224
55-64	21	70	8	139
65 lat i więcej	17	63	20	182
Miejsce zamieszkania				
Wieś	18	70	12	420
Miasto do 20 tys.	27	70	3	119
od 21 do 100 tys.	35	60	5	221
101-500 tys.	31	62	8	225
501 tys. i więcej mieszk.	30	56	13	140
Region				
Północny	23	74	3	118
Zachodni	23	70	7	128
Środkowozachodni	29	65	6	182
Środkowy	30	52	18	200
Wschodni	18	73	9	136
Południowo-wschodni	21	68	11	162
Południowo-zachodni	35	60	5	197
Wykształcenie				
Podstawowe	20	66	14	345
Zasadnicze zawodowe	22	70	7	289
Średnie	31	63	6	387
Wyższe	43	53	3	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	53	3	87
Prac. umysł. niż. szczebla	35	54	11	122
Pracownicy fiz. - umysł.	33	61	5	68
Robotnicy wykwalifikowani	30	68	2	115
Robotnicy niewykwalifik.	23	73	4	61
Rolnicy	13	76	11	47
Pracujący na własny rach.	39	61	0	49
Bierni zawodowo				
Renciści	24	62	14	162
Emeryci	21	66	14	213
Uczniowie i studenci	28	66	6	67
Bezrobotni	11	83	6	88
Gospodynie domowe i inni	15	67	17	45
Pracuje w:				
sferze budżetowej	26	69	5	131
sekt. państw., publicznym	38	54	8	111
sp. właśc. pryw. i państwa	29	66	5	90
sekt. pryw. poza rolnict.	39	60	1	191
prywatnym gosp. rolnym	19	67	14	51
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	14	80	6	206
276 - 399	24	66	9	171
400 - 549	25	67	8	246
550 - 799	37	57	6	165
Powyżej 799 zł	44	51	5	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	20	68	12	341
Średnie	22	69	8	492
Dobre	41	54	5	291
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	14	74	12	65
Raz w tygodniu	21	70	9	584
Kilka razy w miesiącu	25	64	11	168
Kilka razy w roku	37	57	6	196
W ogóle nie uczestniczy	45	48	7	112
Poglądy polityczne				
Lewica	35	61	4	262
Centrum	28	68	4	321
Prawica	22	71	8	307
Trudno powiedzieć	21	57	22	230